

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА (ПЕДАГОГІЧНА) ПРАКТИКА**

Освітня програма «Середня освіта (англійська мова і література)»
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича (педагогічна) практика
Викладач (-і)	Романишин І.М.
Контактний телефон викладача	0504331641
Е-mail викладача	ihor.romanyshyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Проведення уроків і позакласних заходів у ЗЗСО
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Четвер 13.30
2. Анотація до курсу	
<p>Практика студентів є невід’ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки майбутнього вчителя англійської мови і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддям праці в галузі їхньої майбутньої спеціалізації (англійська мова і література), визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою підготовки фахівців відповідної спеціальності (014 Середня освіта). Практика студентів передбачає безперервність і послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних умінь і знань відповідно до ОКР бакалавр. Виробнича (педагогічна) практика на четвертому курсі є третім етапом набуття студентами шкільного досвіду, зокрема в ролі вчителя англійської мови. Студенти проходять практику з відривом від навчального процесу – 6 тижнів у 8-му семестрі. Практика відбувається в закладах загальної середньої освіти, які визначені базами практики відповідно до Угоди про співпрацю між ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Департаментом освіти та науки Івано-Франківської міської ради 4с/17 від 20.02.2017 р.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, принципами та засобами навчання іноземних мов, формування у них на базі психолого-педагогічних і фахових знань професійних умінь та навичок для здійснення навчально-виховного процесу з іноземної мови в закладах загальної середньої освіти, а також самостійно вирішувати типові професійні завдання, передбачені вимогами освітньо-кваліфікаційного рівня учителя іноземних мов; застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних педагогічних і науково-дослідних завдань в галузі навчання іноземних мов у середній школі, пов’язати набутий досвід з навчальним матеріалом усього курсу методики викладання основної іноземної мови.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
4.1 Загальні компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. • Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. • Здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних контекстах. • Здатність навчатися та продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями. 	

- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність демонструвати поглиблені когнітивні та практичні вміння/навички, майстерність та інноваційність при розв'язанні складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

4.2 Фахові компетентності

- Критичне осмислення структури педагогічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність використовувати в професійній діяльності концептуальні наукові та практичні знання традиційних і новітніх теорій, принципів, напрямків, методів і технологій в галузях філології, перекладознавства, педагогіки, психології та методики навчання англійської мови і культури.
- Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу та специфіки діяльності вчителя англійської мови в закладах ЗСО.
- Здатність ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності на засадах науково-методологічного та етично-правового підґрунтя, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та доносити до фахівців і нефахівців його результати.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Здатність планувати, організовувати та проводити уроки та навчальні курси з основної і другої іноземної мови та англійської літератури, а також оцінювати навчальні досягнення учнів.
- Здатність до надання консультацій з професійних питань з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- Здатність до організації ділової комунікації.
- Здатність організовувати та керувати власним професійним розвитком і розвитком інших осіб у сфері вивчення та навчання іноземних мов.

Результати навчання:

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) українською та/або англійською мовами усно й письмово, використовуючи концептуальні наукові та практичні знання, когнітивні вміння та навички.
- Співпрацювати з колегами, представниками інших культур.
- Розуміти основні проблеми освіти та шляхи їх розв'язання із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і технологій.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію англійської мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Критично осмислювати основні теорії, принципи, методи, поняття та концепції обраної освітньої спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Планувати, організовувати та здійснювати освітній процес з урахуванням

психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету, зокрема планувати й проводити уроки англійської мови для учнів початкової і середньої школи, планувати й проводити позакласні заходи з англійської мови, планувати й проводити позакласні виховні заходи.

- Володіти методикою проведення навчальних занять у ЗЗСО; використовувати різноманітні ефективні форми, прийоми й методи навчання; аналізувати результати засвоєння учнями навчального матеріалу з предмету; оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.
- Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання, зокрема під час виконання індивідуального завдання.
- Використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Проводити психолого-педагогічне вивчення колективу учнів.
- Критично оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність; будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення на основі аналізу власних уроків та уроків, проведених вчителями-наставниками і колегами.
- Організовувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності на основі аналізу й узагальнення всіх аспектів власної роботи як вчителя-практиканта.
- Збирати, систематизувати, аналізувати й інтерпретувати дані реального освітнього процесу та застосовувати їх для планування, організації та реалізації прикладного мікродослідження з основної іноземної мови, презентувати його результати.
- Мати навички управління складною професійною діяльністю або проектами при розв'язанні складних спеціалізованих задач і практичних проблем у професійній діяльності в галузі обраної освітньої спеціалізації та нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих/навчальних контекстах.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
практичні	120
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))	4-й	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

1. Настановча нарада.	Презентація	1	Обговорення вимог щодо проходження виробничої педагогічної практики з основної іноземної мови.		лютий
2. Студент як вчитель-предметник	Пробні та залікові уроки; Позакласний захід з ІМ	1,2,3,4,5,6	Спостереження уроків, проведення уроків і позакласного заходу з ІМ.	55	протягом практики
3. Студент як класний керівник/вихователь	Позакласний виховний захід; психолого-педагогічне вивчення колективу учнів	1,2,3,4,5,6	Проведення позакласного виховного заходу; Складання профілю класу.	10	протягом практики
4. Виконання індивідуального завдання	Індивідуальне завдання	1,2,3,4,5,6	Студент виконує одне індивідуальне завдання, яке враховує зміст шкільної навчальної програми з ІМ.	5	протягом практики
5. Підсумок проходження виробничої педагогічної практики (проводиться на нараді з підведення підсумків практики)	звіт з практики	1	Студент узагальнює зібрані матеріали та отриманий досвід.	30	квітень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Хід виконання студентами програми виробничої педагогічної практики здійснюється за допомогою поточного і підсумкового форм контролю. Методами поточного контролю є: щоденник практики (ведеться на базі практики), журнал обліку консультацій студента-практиканта з керівником-методистом від навчального підрозділу (ведеться у навчальному закладі). Основним методом підсумкового контролю є підсумковий звіт з практики. Поточний контроль виконання студентом-практикантом програми виробничої педагогічної практики (проведення й аналіз пробних/ залікових
-----------------------------------	---

уроків і позакласного заходу) здійснюють керівник-методист і ментор. Рекомендується використовувати зразки форм: для ведення спостереження за уроком, профілю класу, конспекта проведеного уроку, самоаналізу уроку, оцінювання конспекта уроку, оцінювання уроку, оцінювання самоаналізу уроку, оцінювання позакласного заходу. Контроль за веденням щоденника з практики здійснює керівник-методист бази практики та керівник-методист навчального підрозділу. Контроль за веденням журналу обліку консультацій здійснює керівник-методист навчального підрозділу. Студенту рекомендується вести журнал самоаналізу діяльності вчителя-практиканта.

Підсумковий контроль виконання студентом програми виробничої педагогічної практики здійснює керівник-методист практики підрозділу, враховуючи звіт учителя-ментора про результати діяльності студента-практиканта.

Результати практики підводяться на підсумковій конференції. Диференційна оцінка з практики враховується на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. Загальна оцінка виводиться на основі таких критеріїв:

Компонент	Критерії оцінювання	Ваговий коеф.(%)
1. Робота вчителем-предметним ком	Сплановано, організовано та проведено 10 залікових уроків.	50
	Сплановано, організовано та проведено позакласний захід англійською мовою.	5
2. Робота класним керівником/вихователем	Сплановано, організовано та проведено виховний захід українською мовою.	5
3. Підсумковий звіт з практики	Портфоліо містить усі завдання, які виконано згідно з вимогами:	30
	<ul style="list-style-type: none"> • профіль класу (психолого-педагогічне вивчення колективу учнів); • два конспекти уроків з навчальними матеріалами (для початкового та середнього рівнів); 	5 10

	<ul style="list-style-type: none"> • самоаналіз уроку; • аналіз відвіданого уроку; • індивідуальне завдання 	<p>5</p> <p>5</p> <p>5</p>
	<p>Письмовий звіт містить:</p> <ul style="list-style-type: none"> • опис бази практики; • опис проведеної роботи та узагальнення отриманого досвіду. • Звіт належно оформлений, грамотно написаний, поданий в установлений термін 	<p>10</p> <p>1</p> <p>5</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p>
	Всього	100
	<p>Керівник практики інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику, стану охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики та з інших питань організації і проведення практики.</p>	
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Підсумковий звіт з практики повинен відповідати наступним вимогам:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обсяг звіту – 3-4 сторінки А4 (не враховуючи портфолію) • мова звіту – англійська • оформлення звіту – звіт повинен бути набраний на комп'ютері, Word.doc, Times New Roman 14, міжрядковий інтервал 1,5; мати наскрізну нумерацію сторінок; аркуші звіту повинні бути зшиті. • Основні розділи: <ul style="list-style-type: none"> ○ опис бази практики (опис повинен бути коротким, без дослівного переписування матеріалів баз практики – історії бази та технічних описів, характеризувати освітнє середовище з точки зору сприяння інклюзивному навчанню); ○ опис роботи (щоденник практики, який містить конкретну інформацію про роботу, особисто виконану студентом-практикантом та узагальнення отриманого ним досвіду (<i>What have</i> 	

	<p><i>you learned about lesson planning? What have you learned about classroom management? What have you learned about teaching techniques? What have you learned about your learners? etc.));</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ звіт вчителя-наставника про виконання студентом програми виробничої педагогічної практики; ○ зібрані матеріали (портфоліо завдань, виконаних студентом-практикантом: конспекти двох проведених уроків (для двох рівнів) з допоміжними навчальними матеріалами; профіль класу (психолого-педагогічне вивчення класу), де проводилися уроки; самоаналіз проведеного уроку з урахуванням відгуку керівника-методиста/ментора/колеги; аналіз проведеного уроку вчителя-наставника/колеги; конспект позакласного заходу з англійської мови; конспект позакласного виховного заходу). <p>Звіт перевіряється ментором і керівником-методистом і затверджується директором школи-бази практики та керівником практики навчального підрозділу.</p>
Практичні заняття	Студент проводить уроки згідно попередньо розробленого плану, який узгоджується з вчителем-ментором. Студент здійснює письмовий аналіз проведених уроків і долучає його до звіту про проходження практики.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку за роботу вчителем-практикантом, направляється на практику вдруге, в період канікул, або відраховується з навчального закладу. Документація має бути здана впродовж 7 днів після завершення практики.
7. Політика курсу	
<p>Основними обов'язками студента є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Відвідувати базу практики відповідно до розкладу виробничої педагогічної практики; ● Займатися плануванням і викладанням уроків і позакласних заходів; ● Вести спостереження за діяльністю вчителя-наставника та колег на уроках англійської мови; ● Брати активну участь в обговоренні одержаних результатів спостереження; ● Щотижня зустрічатися з керівниками-методистами практики від навчального підрозділу задля обговорення та аналізу отриманого досвіду; ● Опрацювати рекомендовану літературу; ● У встановлений термін звітувати про хід практики та її результати; ● Дотримуватися правил техніки безпеки, внутрішнього розпорядку бази практики, етики взаємовідносин між учасниками практики; ● Подати відгук про практику. 	
8. Рекомендована література	

- 1) Програма виробничої педагогічної практики (вчитель-практикант) : [навчальне видання для студентів 4-го курсу спеціальностей 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), 035 Філологія (Мова і література (англійська))] / Розробник: І.М. Романишин. Івано-Франківськ : Бойчук А.Б., 2018. 36 с.
- 2) Akoue, B., Nguemba Ndong, J-C., Okomo Allogo, J., Tennant, A. (2015). Starter Teachers. A methodology Course for the Classroom. London: British Council.
- 3) Harmer, J. (2007) The Practice of English Language Teaching. Pearson Longman.
- 4) Partin L.R. The Classroom Teacher's Survival Book: Practical Strategies, Management, Techniques, and Reproducibles for New and Experienced Teachers. San-Francisco: Jossey-Bass, 2009. 366 p.
- 5) Richards, J. C. (2015) Key Issues in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press
- 6) Ur, P. (2012) A Course in English Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press. 2nd edition.

Викладач: Романишин Ігор Михайлович